

ఆంధ్ర కళాపరిషత్, తెనాలి.

మా లండను లేఖ

ప్రాచుర్య-ఇంటి బిడంబికిల

(విమానబహు-వ్యక్తియనిలేఖ)

లండను, సెప్టెంబరు 15:- ఇంటి ప్రభుత్వమునకు ఒకటి రెండు వారములు ప్రకటించబడినది. కాని ఈ సంగతి అంతా అబద్ధములు అనియు ఇంటి ప్రభుత్వమునకు ఒకటి రెండు వారములు ప్రకటించబడినది. కాని ఈ సంగతి అంతా అబద్ధములు అనియు ఇంటి ప్రభుత్వమునకు ఒకటి రెండు వారములు ప్రకటించబడినది.

ఇది మామూలుగా గొప్పపాపముగా వ్యవహరించబడుచున్నది. ఇది మామూలుగా గొప్పపాపముగా వ్యవహరించబడుచున్నది. ఇది మామూలుగా గొప్పపాపముగా వ్యవహరించబడుచున్నది.

కాని ఇంటికి ప్రపంచ శాంతికి ఈ ఒకటి రెండు వారములు ప్రకటించబడినది. కాని ఈ సంగతి అంతా అబద్ధములు అనియు ఇంటి ప్రభుత్వమునకు ఒకటి రెండు వారములు ప్రకటించబడినది.

వ్యాపారముల లాభాలను, వ్యవసాయముల లాభాలను, వ్యాపారముల లాభాలను, వ్యవసాయముల లాభాలను, వ్యాపారముల లాభాలను, వ్యవసాయముల లాభాలను.

మహాత్ముని వర్ణన ఉత్సవము

భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము

వి. వి. శోరాజుగారి ప్రకటన

(మన ప్రేమ)

1933 లో గాంధీజీగారి జన్మదినమున అమెరికా దేశమునకు వచ్చి సత్యాగ్రహమును చేపట్టిన మహాత్ముని జన్మదినమున భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము.

భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము. భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము. భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము. భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము.

భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము. భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము. భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము. భిక్షు నిర్మాణము, విక్రయము.

ఆంధ్రమహాసభలు

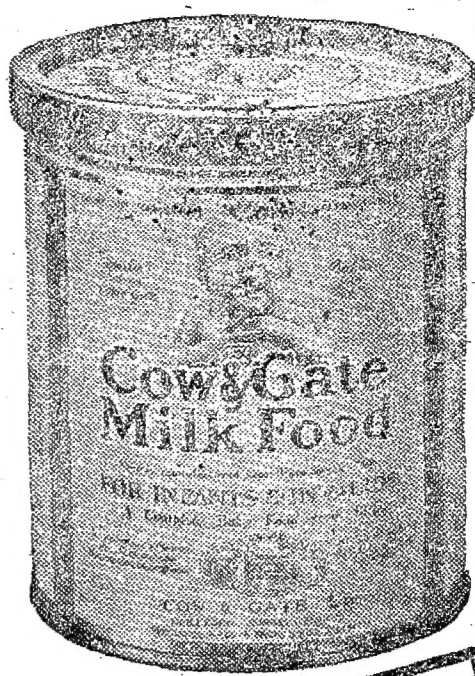
అఖిలభారత మహాసభలు. అఖిలభారత మహాసభలు. అఖిలభారత మహాసభలు. అఖిలభారత మహాసభలు.

అఖిలభారత మహాసభలు. అఖిలభారత మహాసభలు. అఖిలభారత మహాసభలు. అఖిలభారత మహాసభలు.

అకౌంటెంటు డిప్లమో

21 మందిలో నలుగురు మద్రాసు వాణిజ్యము. అకౌంటెంటు డిప్లమో. అకౌంటెంటు డిప్లమో.

అకౌంటెంటు డిప్లమో. అకౌంటెంటు డిప్లమో. అకౌంటెంటు డిప్లమో. అకౌంటెంటు డిప్లమో.

తేలికపాటి పోషకాహారము. తేలికపాటి పోషకాహారము. తేలికపాటి పోషకాహారము. తేలికపాటి పోషకాహారము.

Cow & Gate

తల్లిపాలు లేనప్పుడు బిడ్డలకు దివ్యమైన ఆహారము.

ఇండియాలో ఏజెంట్లు: కార్ ఆండ్ కో లిమిటెడ్, విల్లెజ్ ఇండ్స్ బొంబాయి. కలకత్తా, కరాచి, మద్రాసు.

ముఠాకిగూ డెములను

బాగుపట్టుముట

కలకత్తా కార్పొరేషనువారి ప్రయత్నములు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:-

కలకత్తా కార్పొరేషను వారి ప్రయత్నములు. కలకత్తా కార్పొరేషను వారి ప్రయత్నములు. కలకత్తా కార్పొరేషను వారి ప్రయత్నములు.

ఈ నవల చికిత్సయే

చెటుటపొక్కులను పోగొట్టును

చెటుటపొక్కులను పోగొట్టును

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

య. ఎస్. వి. లో చేయబడినది.

నిఘంటుకర్త, ధీమము, నాంఘిక సహకారము అభివృద్ధి
కరప, కాకినాడతాలూకా 15-9-1984, చున్నదనట కిది నిదర్శనము. (యమ)

వాతావళి

జ్యోతిషాంశులు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘము తీర్మానములు 8

బొంబాయి బాక్సైట్లపై కేసులో కాంగ్రెసు ఉద్యమము పోరాడవలసిన వృత్తికి ధృవీకరణ చేసినట్లుగా తీర్మానించినట్లు 10

కాకా కంపెనీలోకి జరిపిన పాత ఉత్పత్తిలను కర్మాగారమున స్థాపించ నిశ్చయించిరి. 6

బొంబాయిలో గృహభంగమున పాల్గొనగల కేంద్రస్థాపన మొనరించిరి. 7

విదేశాంశులు

బాల్టిస్టులను రక్షించు ప్రయత్నము 9

అలంకము తొలగించు తెలియజేయుచు 9

అమెరికాను విడిచిపెట్టిన ప్రధానమంత్రి లయన్ స్పాట్లీకి విజయము చేకూర్చుట తెలియజేయుచు 9

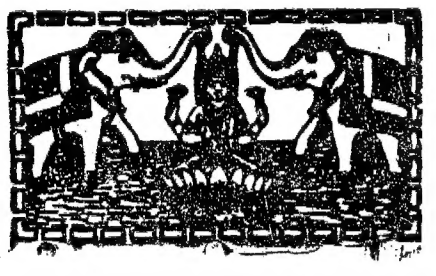
స్థానిక వార్తలు

స్వామినాథుడిది 10

స్వామినాథుడిది 11

స్వామినాథుడిది 11

వాల్మీకిగారి వంశము 15

ఆంధ్రపత్రిక

1934-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 17 తేదీ సోమవారము

చెన్నపురి ఆరోగ్యము - గృహనిర్మాణము

చెన్నపురి ఆరోగ్యశాలలో తమ 1933-వ సంవత్సరపు నివేదికను వ్రాయుచు నిపుడు పట్టణము నందలి గృహవసతులగుర్తి యిటుల వ్రాసిరి.

“కడచిన షది సంవత్సరములలోను చెన్నపురి జనసంఖ్య నూటికి 22.8 చొప్పున పెరుగగా పరిశుద్ధ మగు ఇండ్ల సంఖ్య తగినట్లు పెరుగలేదని 1932 నివేదికయందు చెలపబడెను. ఈ రెండు సంవత్సరములలోను జనసంఖ్య యింకను ఎక్కువయ్యెను.....మరణ సంఖ్య జూచినయెడల పట్టణమున జనసమృద్ధి మెక్కువగుచున్నట్లు గాన్పించును. చెన్న పట్టణమున గూడెములు జాప్తియై అంటురోగముల కాలవాల మగుచున్నది. ఇదిదలలో పెరిగినయిండ్లు చాలవు. గూడెములను దీసివేసి నివాసగృహములందు జనసమృద్ధిను దగ్గించుట ముఖ్య వసరము.”

ఇటుల వ్రాయుటకు దగిన యాధారము లన్నియును వారినివేదికమునందు కలవు. చెన్నపురివంటి మహాపట్టణమున నెన్నెన్నియో యభివృద్ధికార్యములు జరుగుట కింకను అవకాశము గలదు. సూతనముగ ఇతరగ్రామములనుండియు పట్టణముల నుండియు నీ పట్టణమునకు వచ్చినవారి కొక్కరోజులోనే యిందలి యారోగ్యవసతులుబంటుటలును. ముఖ్యమైన ఆహారవస్తు పారిశుద్ధ్యము, మల విసర్జనస్థానములశుద్ధి, మురికినీటి కాల్యలు, పరిశుద్ధనీరముల విషయమున వసతులను గోరును. వీనిగూర్చి పరిశోధన ములుజేసియు సూతనముగ్రమ్ముచు ననుసరించియు సెంత యభివృద్ధిచేసినను ఇంకను అభివృద్ధి కనసరముగనే కాన్పించుచుండును. జనసమృద్ధి మెక్కువగుచున్నపుడు, వేలకొలదిమంది జనము ఉండవలసిన సూర్య చంద్రుల యవకాశమున నివసించుచుండ పురపారిశుద్ధ్యమునకు నిమగ్నమునమునకు ననకాశముండగలదు. ఏయే ప్రాంతములందు పట్టణమున దుర్గ్రస్తుగునుండి ప్రవాహించుచున్న నీటిని దిగిని ప్రవాహమును బట్టవలసియుండునో మృదావు

మొయలు' పత్రిక చేయుచున్న ప్రచార మభినందింపవలసి యున్నది. వీధులలో కొఠాలూల వడ్డను, క్రక్క-దారులయందును ఎటుల కళ్ళలముగనుండునో పట్టణవాసులకు నిత్యానుభవమే. కాని యిందు పురవాసుల సహకారము ముఖ్యముగ నవసరమై యున్నది. పౌరులందరును దమదమబాధ్యతల చెలుసుకొని సంచరించుచుండవలెను. తన సౌఖ్యమును దాను జూచుకొన్నయెడల జాలదు. ప్రతిమనుజుడును దాను జేయకార్యములవలన జనబాధలను తట్టినట్లు మునుగప్పుమును గలుగకుండజూడవలసి యుండును. సహకారము లేమికి ఆరోగ్య శాఖాధికారి వగనుచున్నాడు. వీధులలో చండాలము జేయకుండ జూచుటకై ప్రత్యేకము కాన్వేనియెన్సులను చివిన ప్రయోజనము లేకుండెనయియు, అట్టి వాపునలజేయవలెనన్న నితరులము జేయకుండ బుద్ధి వచ్చునట్లు జరిమానాల నెక్కువగ వేయవలె ననియు చెలుపుచున్నారు. ఈ నివేదికయందు మార్పులువిషయమై తెల్పిరి. ఎన్ని యున్నను మార్పులు లేనిపోట్లుగూడ వికృతశాల లుండుట గనుచున్నాను. వానిని పరిశుద్ధము జేయకుండవలె కళ్ళలము పెరుగుచుండగలదు. పట్టణ మధ్యమున ప్రధాన మగు కొత్తాల్లు చావడదారి తెన్ను లేక ఎటుల నుండునో గూడ గమనించదగియున్నది. ఆహార పదార్థముల పరిశీలించి వానియందు కల్పిస్తేనవారలకు ఇత్తజేయుటకు పట్టణమునకు కల్పిసెయ్యి యింకను పట్టణమున ప్రచారమునందున్నట్లు చెలపబడినది. దీనిని మాన్యుటకు వ్యాపార పరిశీలకులు మారవలసియుండును. పెన్ను సెయ్యి నట్టి జేయుటకు ప్రభుత్వము వారు ఆపరిశ్రమ నభివృద్ధిజేయవలసి యుండును. అప్పు డి కల్పిసరకులను తగ్గించవచ్చును. సహకారశాఖలు సరకులను సత్తైజేయుచుండుట యెక్కువగునెడల యాకల్పి కొంతసరకు తగ్గవచ్చును. ప్రత్యేక మీ పీకయమును పరిశ్రమ నభివృద్ధిచేసి సహకారశాఖలు తోడ్పడవలసియుండును.

1933 సంవత్సర మధ్యమున నీ పట్టణ జనసంఖ్య 6 లక్షల 78 వేల అయిదు వందలుండెను. 1932 లో 6,64,900 ఉండెను. 13,600 మంది యెక్కువైరి. జనసంఖ్య 28,533 గలదు.మరణసంఖ్య 24,500 ఉండెను. గతవత్సరముకన్న నీ యెక్కువ. ఏడాది నయినరాని పిల్లలు 7540 మంది చనిపోయిరి. ఇందు లకు కారణము దారిద్ర్యమును, జీవన ప్రమాణము చాల తక్కువగ నుండుటయు, బీదల గృహ వసతులు ననితెలుపబడినవి. పట్టణమున దొంగపాలు గూడ నిందుకు దోడ్పడునట్లున్నది. ఇందుగూడ దగిన యభివృద్ధి యగుట కీవిశ్రమను స్థాపించవలసియుండును. వ్యవసాయశాఖవాసు పాలు, పెన్ను, సెయ్యి నష్టముజేయుటకు దగినసారములపట్టి తోడ్పడవచ్చును. కార్యోరేచనవారు ఈవని జేయుటకు డబ్బులేక యూరకుండునట్లు చెలుపబడినది. పట్టణమునందు సంవత్సరము సంవత్సరము పిల్లలు పుట్టుట యెక్కువగుచున్నదనియు చావులను వారియందే యెక్కువగు యాధికపరిమితులు బాగుండ లేదనియు నిట్టినిట్టి పిల్లలు పుట్టుకుండ శాస్త్రీయపద్ధతుల నుపయోగించవచ్చు నేమో యోచించవచ్చునని ఆరోగ్య శాఖాధికారి సూచన జేయుచున్నారు. వారియట్లేశము మరణసంఖ్య తగ్గించుటకై న. వారోగ్యపరిశీలన లభివృద్ధి జేయగోరెదము. అటుల గాక ఆర్థిక కారణములవల్ల వైసయెడల పట్టణమున జనన మరణములకు తేడా జూచినను చచ్చిన వారు సోమ పుట్టినవారి సఖ్య 40:30 మాత్రమే యెక్కువగ గాన్పించును. ఇదియె యెక్కువగనేమో యాహారం జూచును. పట్టణమున గృహనిర్మాణ

వనతి యెటుల ఈమరణములకు కారణమగునా ఆరోగ్యశాఖాధికారి తెల్పి యుండెను. ఇందు తండ్రియూపేట, చాకలపేట, కొరుకుపేట, హార్పురు, అమ్మకొయిలో, ఏడు బాపులు, పెద్ద నాయక నుపేట, చూతై, చింతాద్రి పేట, తిరువట్టి శ్వరకాపేట, అమీరుమహల్లు, మీరాపాట పేటలలో చావులసంఖ్య యెక్కువగ గాన్పించును. కారణము ఇవట బీదలగు కార్యకులు వసించుటయు, ఇండ్ల వసతిలేకుండుటయు జనసమృద్ధి మిగిలె యందు గాన్పించుటయు, ఇంటికి వెనుక గాలివచ్చుటకు ఖాళీలేకుండ మరయొక యిల్లు అంటియుండుటయు కారణములుగ చెలుపబడినవి. ఇట్టిసమృద్ధిమును తగ్గించినదే మరణములసంఖ్య తగ్గుకనకాశముదడదని వ్యవస్థను వారోగ్య శాఖాధికారి చెల్పుచున్నాడు.

గృహనిర్మాణము కనుకూలముగనే గృహనిర్మాణ విచారణసంఘపు సలహాలుగూడగలవు. ఈ సలహాలన్నియు గూడ పురమండలి జనసమృద్ధిమునకు దగిన గృహవసతులను జేయుట కుట్టే శింపబడినవి. ఈపట్టణమునందు గూడ ములలో నివసించు నిరుపేదలను, వీధులలో దిగుచు యిల్లు వారిండ్లు లేక యుండు భిక్షకులను, తగిన గృహవసతి లేని మధ్యతరగతివారును గలరు. వీరలందరును దగినట్లు గృహనిర్మాణము గావించి పట్టణమునందారోగ్యపరిశీలకుల నెటుల నభివృద్ధిజేయవచ్చునో సూచించబడినది. ఈ నివేదికాంశము లన్నియును ఆచరణయోగ్యములుగ నుండు ననియే నమ్మవచ్చును. గూడెములలో నివసించు వారిసంఖ్య 1921 నుండి 1931 వరకు పండెడలో 40 వేలకు పైగా పెరిగినది. వీధులలో ఇండ్లు లేక యల్లాడువారు 10 వేలమందికిపైగాగలరు. 6 వేల గుడి సెరుందును, 22,500 ఇండ్లలోను జనము క్రిక్కిరిసియున్నట్లు గాన్పించును. ప్రతి జనాభాకును జనసంఖ్య ఎక్కువగుటయే గాని గృహనిర్మాణములు మాత్రము వానితోబాటుకొనవలసివచ్చును. మూలభంజితై ఇండ్లకొనవలెను జనసమృద్ధి ము తగ్గుట కవకాశ ముండుననికొన్న నవట పెద్దబంగళాలు గట్టబడి కాట్టకులకుగాని, మధ్యతరగతివారు నివసించుటకుగాని విలు లేనివై యున్నవి.

ఇట్టి పరిస్థితులలో గృహనిర్మాణ విచారణసంఘమువారు గావించినసూచనలు ప్రస్తుతపరిస్థితులకు చక్కజేయు ననుటకు నందియున్నాము. పట్టణము నందుగల ఖాళీచోదేశముల నన్నిటిని తక్కువేర్చి యందు గృహనిర్మాణములు జేయుట కుట్టేబడిరి. గూడెము లన్నిటిని బాగుజేయుటలో 12 లక్ష గుల పొడుగు 10 అడుగుల పెడల్పుగలగదిని వలయుటతో నిర్బంధి దానికి తోడు ఒకవరండాను చేసి యొక్కొక్కయింటికి 350 చుపాయలకన్న నెక్కువపుర్పు గాకుండ అన్నియిండ్లకును కొలాయిలను పాకీగూడెను గలిపి కట్టించి యేర్పాటు జేయవలెనని ని నివేదిక యందు చెలుపబడినది. ఇందులకు కోటి రూపులకుపైగా ఖర్చుగూడవలసియుండును. ప్రభుత్వసహాయముతో నీవనెరవేరవచ్చును. పట్టణాభివృద్ధి గృహనిర్మాణమునందకు గనిపెట్టియుండుట కొక ప్రత్యేకసంస్థను కాను స్థానింగు ఆర్థికకారము నిర్మించవలెనని సూచించబడినది. ఇది చాల ముఖ్యమైన సూచన. మధ్యతరగతి వారికి గూడ నిండ్లను గట్టించువద్దతి ప్రశంసించదగియున్నది. ఒక్కొక్క యిల్లు విశాలముగ రెండువేల పేటబడిమీద కట్టించి నెలకు షదిపాను రూపాయల చొప్పున అద్దె కిచ్చువద్దతి సూచించబడినది. ఇందులకు పెట్టుబడి పెట్టాధనము గూడ నెటుల నారు సంవత్సరములలో వసూలుగాగలదో చెలుపబడినది.గృహనిర్మాణముపై వినియోగించు ధనము తిరుగ గాబట్టుకొనుటకు కొంత వ్యవధి

గావలసియుండును గాని యేమాత్రము నష్ట ముండజాలదు. భిక్షుకనమస్యను నివృత్తి జేయుటకు ధర్మసత్తములును అన్నదానసమాజములును యెటుల బోధింపనో, కిరీందార్థ్యము గలవారికి సాత్వ్యము అట్టివా రెటుల సాయము జేయగలరుదో చెలుపబడినది. ధనము చాకగ దొరకుట కిదియే సమయము. ఇట్టి నిర్మాణకార్యములవలన సెంత మందికీ వని కల్పించుటగును. నివేదిక కర్తలు చెప్పినట్లుల పట్టణమునందు ప్రతి కుటుంబమునకు నొక్కొక్క యిల్లుండు నట్లు జేయవలె నని కార్యోరేచన యొక్క యాశయమై యుండవలెను. అప్పుడే పురమునందలి యారోగ్యపరిశీలకుల చక్కబడగలవు. మరణసంఖ్య తగ్గివచ్చును. గృహనిర్మాణమునకు దోడు నీటివసతి గూడ నుండదగి యున్నది. అందులకు గూడ కార్యోరేచనవారు దగినశక్తి వహించెదరని భావించెదము.

భారత క్రైస్తవులు - సంస్కరణములు

జాయింటు సెలెక్షన్ కమిటీ నివేదికము శ్వేతపత్రముపై నెట్టి చూపు చాల్చుకో గాని యల్పసంఖ్యాకజాతు లెవరి ఖర్చు మును వారు చూచుకొనుచు నింకను దమకుగల సందియములను చెల్పుచునే యున్నారు. సూక్ష్మప్రభుత్వవిధానమున మతవిషయములందును, విద్యావిషయములందును, పౌర సత్త్వ విషయము లందును నెట్టి రక్షణము లేర్పడునో యని సందియములను చెల్పుచు అఖిల భారత క్రైస్తవ సంఘ కార్యదర్శి లండనుకైయున్నాత్రికు వ్రాసిన లేఖయందు చెల్పుచున్నాడు. కాని భారత దేశము అధినివేశస్వాతంత్ర్యమున ప్రాంతదేశముల వాంఛతో వారికి సానుభూతి గలదు. తమదేశీయుల బలబలములే వారును ఈస్వాతంత్ర్యమును బడయుటలో నమ్మదగిన సర్ గిడ్డిస్మిత్ గారు గూడ ఆంగ్లో ఇండియన్లపక్షమున భారతసంస్కరణముల యెడల నితరులతోబాటుండు మనియు స్పష్టయోజనములకన్న దేశాభివృద్ధియే ముఖ్యముగ భావించుచుండుమనియు జెప్పించిరి. రాము గారు లండనుకైయున్నాత్రికు వ్రాసినదానియందు యు నను తమ జాతివారికి ప్రత్యేకసౌకర్యముల నిరతులకు లేనివి గావలెనని కోరుట లేదు. పచ్చి కు సర్వస్వంబును అవకాశముల నిచ్చుటలో పౌరులందరును వారి గుణగణములబట్టియే నిర్ణయించు నెడల దమ కెట్టియాజీవణము లేదనుచున్నారు. ఈయంశము మిగుల ప్రశంసనీయమైయున్నది. సూక్ష్మసంస్కరణముల లందిటుల గాకుండ మతభేదములబట్టి ప్రాతినిధ్యమును నిర్ణయించుటలో దమ జాతి కేమైన నన్యాయము జరుగునేమో యని వీరు దలంచియుండవచ్చును. శ్వేతపత్రమునందలి ప్రాతినిధ్యాంశము అందరకు నసంతృప్తికరముగనే యున్నది. అందుపై కర్షణము దానిని నిరసించుటదగ్గ మరేమయునులేదు. అందులకు భారత క్రైస్తవులు దోడ్పడరా?

అబ్దులు గఫూరుఖాను సోదరులకు స్వాగతము

అకోలాలో బహిరంగసభ (అసోసియేషన్) అకోలా, సెప్టెంబరు 17:— ఖాను అబ్దులు గఫూరుఖానుగారును దాక్రు ఖానుసాహెబుగారును రైలులో నిన్నాయం కాలముచికిరిచిరి. పెక్కువందలమంది రైలు ప్రేక్షకులవలన వారికి స్వాగతమొసగి ప్రవృత్తులవలన వేరి. వారు మెలూరుకొనలో ముస్లామాలుగాని గృహమునకు వెళ్లిరి. అచట చాలమంది హిందువులూమృగీతులూ వారిని సందర్శించి తమవార బహిరంగసభలో అయ్యకవత్త ముసల్మాన్ గఫూరుఖానుగారు చాలవేళ మాటలాడిరి. తరువాత దాక్రు ఖానుగారుగూడమాటలాడిరి. అసభకు బ్రహ్మాల బయల్గి రక్తకృత వహించిరి. అహింస బలబలాల ఆయుధముగాని బలహింస ఆయుధముగాని వకాశము నిరసన దిగు అన్యాయము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము

కాంగ్రెసు ఎన్నికలకేంద్రములను పరిమర్చిండుట కుపసంఘమును స్థాపించుట

చిత్తూరు రాయలసీమలకు జెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి అసెంబ్లీ అధ్యక్షిత్వము (ప్రత్యేకచేతన) తెనాలి, సెప్టెంబరు 15:— ఈరోజు ఉదయం 8 గంటలకు శ్రీ గుర్తా విలాసమునందు శ్రీయత జేకోవారక కాకానాథుని వాగ్దేవరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమును ఈదిగల తీర్మానములు చేయబడి ను. ఈ తీర్మానముల మధ్యను గుంటూరు జిల్లా తగాదాలనుగించి శిష్టా శివస్వామిగారు మాతగాదాలనుగించి విచారించుటకు తగాదాలతో పున్న గుంటూరు జిల్లా పట్నము పోలీస్ థాన్స్ కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఎక్కువసేపు సమన్వయము చేయుటకు కలగదు గనుక మా అట్టిని మేము ప్రధానమంత్రిని కొనుచున్నామని ప్రాసి పించిరి.

తీర్మానములు (1) ఆర్ ఇండియా కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యులు కొత్త ఎన్నికలు కాగానే వారవారికి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీయందు సభ్యత్వము పొందుట తిరిగి ఆర్ ఇండియా కాంగ్రెసు కమిటీ (క్రా త్రి) సమావేశ మవరకు ఇందుసభ్యులుగా నుండు ని తీర్మానించిరి. (2) గాడిదర్ పారిశుద్ధ్యతమరపుగా వక్రం కమిటీకి ఇచ్చిన రాకీనామా ఆంగీకరించి వారికి కైవ నుబ్రహ్మణ్యంగారిని ఎన్ను కొనిరి. (3) ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమిటీ నిబంధనలు పోలికలను తీసుకువెళ్లినందు మెత్తెంబు 15 రోజుల తయారీచేసి వచ్చేవక్రం కమిటీకి పెట్టవలసిదని శ్రీయత అయ్యకేవర కాశ్యేరరావుగారిని కోరెదమనెడి. (4) ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుతరఫున కరాచి తీర్మానమును అన్వయించి పందిపెట్టుటకు కరవరముల ప్రయోజనమిట్టి ఈ కేంద్రమున కేంద్రపదమనెడి. 1. అయ్యకేవర కాశ్యేరరావుగారు, 2. రాజబండి చంద్రమౌళిగారు బులుసు సాంబశివ గిరీగారు ఆంజనేయులుగారు. (5) ఈ కేంద్రమంది కాంగ్రెసువారక కాఖాగా నియమించిరి. 1. వలం రాజాగారు, 2. గాడిదర్ పారిశుద్ధ్యతమరపుగా, 3. చెరుకువాడ వెంకటరమణంగారు, 4. బులుసు సాంబశివ గిరీ, 5. కలూరి సుబ్బారావుగారు 6. జెజవాడ గోపాల రెడ్డిగారు, 7. దండు నారాయణ రాజాగారు, 8. మాగంటి బాపిసీగారు, 9. కేకోవారక కాకానాథుని వాగ్దేవరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులు, 10. అయ్యకేవర కాశ్యేరరావుగారు కార్యదర్శి. (6) ఆంధ్రరాష్ట్రీయముసోదరము బొంబాయి కాంగ్రెసు అయ్యకేవరకాక 2 రుపకలె నని తీర్మానించిరి. (7) కాంగ్రెసు మహాసభకు దెలిగిండ్లు అక్టోబరు 4 తేదీనాడు ఎన్నుకుని ఆ తేదీకి రాష్ట్ర సంఘమునకు చేబలాన పంపవలెనని తీర్మానించిరి. (8) రాజీవు పిల్లం కమిటీ మీటింగు గుంటూరులో జరగవలెనని తీర్మానించు. (9) విధిగా అధ్యక్ష ధరించువారి కాంగ్రెసు సభ్యులుగా నుండ వచ్చుని తీర్మానించబడినదిగా ఆర్ ఇండియా కాంగ్రెసువారిని కోరెదమనెడి. (10) ప్రతి అసెంబ్లీ అధ్యక్షిత్వము ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు రు 25000 లు చెల్లింపవలెనని తీర్మానించిరి. (11) గూడల అద్దెగ సాహసమువారి బాధ్యత క్షేమము ఆర్ ఇండియా కాంగ్రెసు వారికి పంపుట తీర్మానించబడినది. (12) అసెంబ్లీ ఎన్నికల విషయములో ఏర్పడవలసిన ప్రతి పోలింగస్టేషనులో ఒక బిల్డింగు కాంగ్రెసు సంఘము స్థాపించవలెనని జిల్లా సంఘములను కోరెదమనెడి. (13) గుంటూరు జిల్లాలో సరపాల సము ఇకపైకర్త రంగారెడ్డిగారు తనను కొట్టిరి ఈ కమిటీకి వారకెట్టులవారు యిట్టి అట్టిని విచారణ నిమిత్తం గుంటూరు జిల్లా పోలింగ్ సూపర్ వైసుగారికి పంపవలెనని తీర్మానించిరి. (14) కాంగ్రెసుఎన్నికల తగాదాలనుగించి విచారించి పరిష్కరించుటకు ఈ కేంద్రమంది పురపంఘముగా ఏర్పరచిరి. (1) బులుసు సాంబశివ గిరీగారు అధ్యక్షులు. (2) గాడిదర్ పారిశుద్ధ్యతమరపుగా. (3) జెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు.

మెరీనా రాకుమారి కై ఆంగ్లాండునకు వచ్చుట

జార్జిరా కుమారిని స్వాగత మొనగుట వేలకువేలు ప్రజలు తమ ఆనందమును తెల్పుచుట లండన్, సెప్టెంబరు 16:— మెరీనా రాకుమారి, ఆమెగారి 6 లక్షలరూ లతో గూడ యానాడు ఇంగ్లాండునకు విచ్చేసినది చెలియవచ్చుచున్నది. పోస్ట్ ట్రేక్ ప్రేక్షకులకు సుమారు 5000 మంది ప్రజలు వారికి స్వాగత ముపలికెత్త వచ్చియుండిరి. జార్జిరాకుమారిని పోస్ట్ ట్రేక్ ప్రేక్షకులకు వచ్చియుండె ననియు మెరీనా రాకుమారి కై రైలుబండి నుండి దిగిన వెంట్ల కే. జార్జి రాకుమారి మరల ఆమెకు అలింగన మొనర్చు నమను, చెలి యుండున్నది. మెరీనా రాకుమారి కై, ఆమెగారి తల్లిదండ్రులకు ప్రజలభవమున స్వాగతము కొనెరి. విక్టోరియా ప్రేక్షకులవద్ద సుమారు 10 వేలకు పైగా ప్రజలు మారిగదెను, కాంగిరి కాపాడుట కై పోలికలు యేర్పాటు చేయబడినయియు చెలి యుండున్నది. మెరీనా రాకుమారి కై, ఆమెగారి తల్లిదండ్రులకు విరావ బరంబ స్వాగత మొనర్చు గలదెను. జార్జిరాకుమారు మెరీనా రాకుమారి కై, ఆమెగారి తల్లిదండ్రులను యుగ్మభవము నకు గొనిపోయెను. రాకుమారి మాలామంజి పోవుచుండగా శ్రీమతి దారిలో పూలబంతలను వైచి వారి ఆనందమును చెలియచ్చిరి. చెలియచ్చుచున్నది. మెరీనా రాకుమారి కై ఆమెగారి తల్లిదండ్రులకు ఈనాడు సాయంత్రం 7-30 గంటలకు రైలుబండి లో బా లా గిరా జా కే వ. ముకుందోయినియు, వారపుల సార్వకౌమ దంపతులకు ఆగిరింగు నుండెదనయియు చెలియచ్చుచున్నది. యెండ్లకేదెమి మొయ్యగ సుకచియి, ఇంగ్లాండు కిక్కిరిసి యెల్లంబును రాసు కలం పత్రి చియి మెరీనారాకుమారి కై ప్రకాశిల్లికి తో నుడిపబడు చెలియచ్చుచున్నది. మెరీనారాకుమారి కై మొదటి స్థానముల స్థానములకు చేకూర్చిన జాడగిరి పట్టు చెలియచ్చుచున్నది. (యా. ప్ర. తం.) గవర్నరుగారు ఉదయంవలెం, సెప్టెంబరు, 16:— గవర్నరుగారు శేను బోట్టిరాజాగారికి దర్శన మొనరిరి. టి. బాల్కలిగారు శేను ప్రభుత్వ మందరకు అతిథిగ వచ్చిరి. (అ. ప్ర.)

అవగాహన.

ఆర్థిక, వ్యాపార విషయములు

బంగారు వెండి ధరలు

Table with gold and silver prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

Table with gold and silver prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

పెరుసెనగలు

Table with interest rates. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

Table with interest rates. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

చక్కెర ధరలు

Table with sugar prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

Table with sugar prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

విదేశ ధరలు

Table with foreign exchange rates. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

Table with foreign exchange rates. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

బొంబాయి మార్కెట్

(అసాఫీయేట్ టేబుల్)

Table with Bombay market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

కలకత్తా మార్కెట్

(అసాఫీయేట్ టేబుల్)

Table with Calcutta market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మద్రాసు మార్కెట్

(అసాఫీయేట్ టేబుల్)

Table with Madras market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

రైల్వే రేట్లు

(అసాఫీయేట్ టేబుల్)

Table with railway rates. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మార్కెట్

Table with market prices. Columns include item name (e.g., 22.1.0, 22.1.6), weight, and price.

మదాసు ఎలెక్షన్

ట్రాంస్‌వెనివాండ్

సంఘసభ

పనివాంఛనాశక్యముకొరకు
 బ్యాంకు ఏర్పాటుచేయుటకు
 సూచనలు

జి. (శ్రీ)రాంబాబునాయుడుగారి
 ఆధ్వర్యమున వేసింతుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 11

మద్రాసు యెక్స్‌చేంజ్ ట్రాంజేషన్ అండ్
 టెక్నిక్స్ ప్రైవేటు కార్పొరేషన్ పనివాంఛనా
 ఘనమునారి యాజమాన్యమున నిన్నుర్పాతి యె

మద్రాసు రోజుకైక్రింద ప్రొంట్స్ అ
క్రింద స్థలము కార్పొరేషన్ పనినా
వారి యాజమాన్యమున నిన్న రాత్రి

వారిని పోలమంది సభకు వచ్చియుండిరి.
సహాధికారమును విస్తరింప జేయు
తన మహాశక్తియనుకూలము శ్రీరాం బాబునా
గారు నుండిరి. అతనికి కర్నూరు నగరం
కు పనివాండ్రు ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటు
బడియుండెను. ఇట్లు నిజముగా ఆనాడు య
నతర సహాధికారంబులకు అవచ్చునుమన
దనబ్రతుము, చక్కని సహాధికారపథములను
పించుటనబ్రతుము బాధ్యం నొకవారిన స్థా
టైలర్ తాను సాయమునచ్చిననని నాయకుని
చెప్పెను.

గౌరవకార్యునియగు యశ. శ్రీరా
గారు, శోధాధికారియగు శ. రామకృష్ణగారు
నాన్నగారి తనతర ప్రయత్నములబాధ్యంకడ
అనతరమున గూర్చియు, సంఘాపవృత్తిని
యు తపనస్థితిని, విమర్శను సభనామ
తీర్మానములను గానిండిరి.

1. జి. శ్రీరాం బాబునాయుడు గ
కుడ సంప్రదించి పనివాండ్రుకు వలయు
కును సహాయములను యశ. శ్రీరాముల
రామకృష్ణకు ఈ సభనామ అధికార
యున్నారనియు,

2. పెంఘుమవారి బాధ్యంకు తీవ్రము
బడువరకు మద్రాసు పీఠీయ బాధ్యంకు
దుగళి యశ. శ్రీరాములు, కె. వి. రామ
కృష్ణులు అక్కంటయుచు వారి తపనము
తోను ఏర్పాటు చేయుటకును, సభయ
నుండి కనూలు చేయుటనీ మొదలయు
కరెంటు అక్కంటలలో జనుకట్టి సంఘ
బాధ్యంకు దేర్పాటుకొరకను ఖర్చులను అ
తీర్చినామటయు శ్రీరాములు, కె. వి.
గాంధీయ ఈ సభనామ అధికార మిచ్చి
గనియు, తీర్మానముల గానింపబడినను.

బాధ్యంకు ఏర్పాటు చేయుటకువలన
సాకర్మమునగున్నయు, నెవరికి వారు
గానింపబడలని ఋణముల తక్కువవడి
నామో మద్రాసు పీఠీయ బాధ్యంకుకు
గలుగుటనుగూర్చియు తపనాసనము
నాటలయాలననము తిరిగి తీసికొనుటల

యు, నితరులపెరిచి బ్రాన్స్సిఫర్, చెయ్య
యు, బుణములకొరకుగాని బుణము

యోగపదమననయే ఉపన్యాసకులు నడిచిరి
త్రగా రిభవద్రచేయబడు బాంధ్యంకునకు పని
సనుపాయముకే, ముఖ్యతయనుగ నుండ
ఉపన్యాసకులు నడిచిరి, మేమున సభ
బడెను.

ఎలుగుగొడ్డుతో
మల్లయుద్ధము

పేటతై వెల్లినవానికి సమానము

(అసోగియేటెను)

మనకు, "పెద్దెంబరు
రామ్మూడు జిల్లాలోని పరూరుగిరికొం
నికి 9 మంది పికారిలు పేటతై వచ్చిరి, వీరు
నక్కలతో సహా జింకలను తిరుగు చెరువులు
వీరిలో ఒకడు కొంచెము చెరువడెను, (అ
పొడలో నుండి ఎలుగుగొడ్డుకేటి వచ్చి వీని
ముఖమున గోడ్డుతో గాయపఱచెను, కొం
వేటగానికే ఎలుగుగొడ్డుకు తీరమై పోట్లా
గినది, ఎలుగుగొడ్డు పారిపోయినది, పేటగా
లపై, ముఖముపై గాయములు తగినవి,
స్వప్నకాశము లిందుచేయించెను, తక్కి
వీరికొఱకు అపద అంతా నవసర మనకు
తప్పిపడియుండగా నూచిరి, తమకు చేత
మాత్రమున దేశీయతేనీ, వీనిని గ్రామమునకు
గిరి, తననుతంతము మనకు ఆసుపత్రికి వచ్చిరి
పత్రికానికే ఆసోగ్యము కలుగుచున్నట్లు
యే చున్నది,

అర చక్ర ప్రచారమునకు
2½ ఏండ్లు కలిసికెడి
ఫిరీద్ హుజు, "పెద్దెంబరు
తారకేశ్వరు ధర్మారాజ్రి అను నతనివద్ద
చక్రప్రచారమున కుపయోగపడుచున్న
పుస్తకమునుగనుక, డాచాగారి (మేము
నవరణవచ్చుముగిరి, 2½ ఏండ్లు కలిసికె
వరే మేపేటికి) ను విసిరి చెను. (యే)

చక్కదనాలచుక్క

"విప్లవ రే" మేకప్ అను నీయము "కాలిఫోర్నియా ఆంధ్రకలై పోటీ" యందు "నీవల్ల హిల్స్" నగరమునకు పోటీ కంపెనీ.

ఈ యనమన విలక్షణత కలరలో, అనేక అందకలైలంపెములను జయము గాంచెను.

అందులో కొన్ని పండుములు:-

- 1. స్వామి చేతులపై సౌందర్యవర్ణము మూడింటిలో నెగిరింది.
2. అందమైన కాళ్ళ పండుములు నాగింటిలో గలపొందెను.
3. చక్కదనం గల చిరుగులవారి పోటీలలో రెండింటియందు గెలిచెను.
4. సుందరమైన నారవిందమునకే ఒక పండులో బహుమతి బడసెను.
5. చిత్రకాసుల "అందరూప్రాయమున సౌందర్య" పత్రికలు మూడింటియందు నెగిరినవి.
6. నిడువైన శిశువుల పోటీయందు బహుమతి నందెను.
7. కలపండుములు ఎనిమిదింటిలో గెల్చెను.
8. నల్లపుష్పానిలో మొదటి బహుమతి కాంచెను.
9. ప్రస్తుతవర్షము లోకంలో రాణి యనిపించుకొనెను.

నటులు - వైకుంఠులు

"కొన్ని అవధుల తాలు అవలంకారాలు"

(అంక నంబర్)

సంచారం మరీ నిర్మల వంటి వేరే కాదు, ఈ మధ్య లోకసంచారం గాని కానినామిక కలం పెట్టడమే లేదు. నిర్మలయగాను, నిర్మలయగాను, నిజం చెప్పే స్వభావం "సంచారం" గారిది.

అయినా, అతనికి మూలం ఎవరిదైనా వాడలేదు; పక్షపాతికూ లేదు. ఇలాంటి వ్యాపారం కొంతకు, కొంత లోకం మరలమీద చేయాలని వారి ఆశయం. ప్రస్తుతం నాటక లోకం మీద ప్రయోగిస్తున్నారని వారి అప్రాప్తి. అప్పు సవాలుం జరగడం, ఈ అప్రతి ప్రయోగం ఆశయంగా జరగాలి అని కోరుతున్నాం.

అదిగో నాటకములొక్క ప్రేక్షకులు నాటకమునాది ఆనందింపటకే వచ్చేవారని విమర్శించుట కొచ్చేవారని. అప్పుడు విమర్శయనే విమయమే. ఎంత అధ్యాత్మికంగానూ, బాంధవ్యంకాదు గాని ఓక అనుమానం వివరించేదికాదు. సంగీతము లేదామొన. పార్శ్వలక్షణముగా వర్ణించేవారేమో. ప్రాముఖ్య పాత్రలకు తప్ప తక్కిన వర్ణాలపాత్రలకు రసము నో ప్రియమని పనిచేసాడు. అందుచే ఓక అనుమానం కంటక అవకాశమండే కాదు.

పార్శ్వ స్వభావముగా వివరించే సరి భావనమేమిటో నాడు ప్రయోగించి తెలపవలంకూ మరొక విధమున వస్తుంది అని యాచనాపూరితముగా అలరి ఆశ్చర్యమే. ఒకనాడు మామూలు శిరియోగోరాజువలె ఆనందించే యిరికి రాజకుమారుని చంపి విందుచేయవలసిన సందర్భములో రాజకుమారుని చేతులనీసినా తల్లి నాటకమునకువచ్చి నిజముగా తననామనిని చంపుతున్నారని విన్నవించుచున్నాడు. సందర్భము చూసి, ఓదార్చునదికి తలప్రాథమ తోకకు వచ్చింది.

ఇక చూడండి, నాటకములో పద్యములు, పాటలు, ముఖ్య ప్రత్యేకములు. కథ అడ్డంకించినది, ముఖ్య నాటకములన్నియు ప్రాంతలో నందెను. ఇప్పుడు నాటకములు అప్పులో బయలు చేసిన రూపకం ధర్మ ప్రేక్షకులకు లభ్యమయ్యెను. పద్యములు, పాటలు, ముఖ్య ప్రత్యేకములు. కథ అడ్డంకించినది, ముఖ్య నాటకములన్నియు ప్రాంతలో నందెను. ఇప్పుడు నాటకములు అప్పులో బయలు చేసిన రూపకం ధర్మ ప్రేక్షకులకు లభ్యమయ్యెను.

నాటకములలో అగ్రాధ్యక్షులు. వీరు రాకూడదని నా ఆశయముకాదు. పురుషులు వీరినిచూచి కులములపట్ల, తెలిమిగాలేకుండు చూడడం మానవలెను నా పాఠం. ఈవాదము లెట్లుండగా గ్రామోపాధ్యక్షులు వచ్చి సర్వత్ర నాటకము స్వయం దున్నే జీవించు వచ్చే నాటక ప్రదర్శన మానీ పాడవలెను. పాడకపోతే అల్లరి అయితే అయింది. నాటకమేనా నిలిస్తే నిలుస్తుంది. నాటకములన్నియు ప్రాంతంలో ఆనందించే యిరికి రాజకుమారుని చంపి విందుచేయవలసిన సందర్భములో రాజకుమారుని చేతులనీసినా తల్లి నాటకమునకువచ్చి నిజముగా తననామనిని చంపుతున్నారని విన్నవించుచున్నాడు. సందర్భము చూసి, ఓదార్చునదికి తలప్రాథమ తోకకు వచ్చింది.

రాయలసీమ నాటక కళాపరిషత్

తిరుగుచెప్ప, అగ్రము 80:- కళారాధనకు ప్రథమ రాయలసీమ నాటక కళాపరిషత్తు ప్రథమ సమావేశము నాటక సంస్థల విశేషముల సామాజికమైన వృత్తి చరిత్రలు నాటక సంస్థల విజ్ఞానము చేసియుంటిని, ఇతరవర్ణ అనుకూలమైన అన్ని విషయముల తెలియలేదు. వివరములు తెలియజేసి వీరినికాదు. నాటక కళకు మూలాధార మైనరాయలసీమలో నాటక కళారాధన, అభిమానము, నటులు, నటీమణులు పరిమిత విషయమున మానమునాది యందుకు కోరికయియు, మనసంతోషమే శ్రీయుక్తి. ముఖ్యపాత్రగా వారి సజ్జను, సభ్యులు వివరములు ప్రాంతంలో పరిచయము చేసివారు. వారి శ్రమయు కృతజ్ఞత నాటకమునాది జరపవలె గాక అని అతిశయము చేసివారు. వారి శ్రమయు కృతజ్ఞత నాటకమునాది జరపవలె గాక అని అతిశయము చేసివారు. వారి శ్రమయు కృతజ్ఞత నాటకమునాది జరపవలె గాక అని అతిశయము చేసివారు.

నాటక కళానుబంధము

కన్నడ నాటకములు

శ్రీ. గుల్మి వీరన్న గారి నాటక కళా పోషణము

శ్రీ. శ్రీరాముల సచ్చిదానందశాస్త్రిగారు

"ఆంధ్రదేశమున గనినట్లు, భూస్వాములు, జమీందారులు, నటులు సమాజములు నెలకొల్పి విధుల ప్రయత్నములను, వివరము నాటకకళా గౌరవము, అక్షరజ్ఞులకు భూస్వాముల కంట్రాక్టుల పాలై "పోషణ"కేటం బల్లమై" అన్నట్లు నానాటికి హిందూత్వ ఆంధ్రనాటక కళకే కాక, యితర దేశములకు గూడ, నాటక కళాపోషణయందు వీరన్న గారి రాదర్శనప్రాయముగ. నన్నారా యని తెలపవలసి యున్నది. * * * * * పండితులు, కవులు, "సాహితీ" నాటక గ్రంథకర్తలైన శ్రీ. శ్రీరాముల సచ్చిదానందశాస్త్రిగారు కన్నడ నాటకములను సందర్శించి, కన్నడ నాటక ప్రదర్శనల కట్టుబాట్లను, నల్మి వీరన్న గారి హాస్యరసాలను మెచ్చుకుంటూ, ఈ నాటి మన తెలుగు నాటకాలకు పట్టిన "అధ్యాత్మసిద్ధి" విచారిస్తూ ఈ వ్యాసం ప్రాధాన, అభినయాది విశేషాలను, జైవిత్వం పాటించటంలాగా కన్నడ నటులకూ, కాలానుగుణ్యంగా అభివృద్ధి చెందకపోయినా, "కంట్రాక్టు" నాటకపు తెగను మూలం తెలుసా, కట్టుబాటుతోను, శిక్షణతోను నాటకకళాదుకున్నాడు."

ప్రేక్షామధ్య కర్తలు నాటకములు చూడటం నకాళు కలిగినది. గడ్డములు పడ్యములు సంస్కృత నాటకముల ఫక్కిననుసరించు యున్నవి గ్రంథిక భావయంతయు కన్నడ భాగము, సంస్కృత పద భూయిష్టము. ఏమి భావము గూడ చాలవరకు తెలిసినా గలిగింది? శ్రీయుక్త నల్మి వీరన్న గారి సమాజపండితులగు, బ్రా బలవర్తి నరసింహాచార్యులుగారి తోడను, తెలగునాటి ఎన్నూరు సంఘమునందలి నాటక కర్తలతోడను, ఇతర పండితులతోడను, నాటక రచనానికమున గురించి ముచ్చటించితిని? వారు వ్రాసిన. నాటకములలోని గొప్ప భాగములకూడ వింటిని? కన్నడ నాటకములకు గూడ సంస్కృత నాటకములే మూలముగా గనబడుచు నాంధ్రనాటకములకు సోదరప్రాయముగనూడి విగులసరిత సమున గూర్చినవి? పాటలు కూడ చాలవలె. కాని మన యాంధ్ర సాహిత్యలలో గేపము మహారాష్ట్రస్వరూపములకు దాన్వమొనరింపక భావ ప్రకటన సామర్థ్యములు సమాజము కర్తాటక పద్ధతిలో గనబడుచు చేతమార్పడము విమర్శింప చేయుచున్నది?

శ్రీయుక్తలగు నల్మి వీరన్న గారు హాస్యరసాలభినయమునకు సమానుని వినుట యతిశయోక్తిగా గనబడలేదు? భిన్న భావములు కల నాలుగు పాత్రల ధర్మం యభినయించుట చూచి తిని, నీవినడవనవారువలె గొప్పలయ్యెగాక, వివర విధికి తెలగునాటకాలకుండే ప్రతిక్షణము వింత గొల్పుచు, వారు రంగస్థలమున నున్నంత వలకు ప్రేక్షకుల యుల్లాసమునకు మేరలేకుండే డిడి? "సతా"గా మన నాటకములో కొనుటి కొంగ వానిపాత్రలకు ప్రభావజీవియమైన రాజపుత్రుడు మొదలగు పాత్రలకు ధర్మం వారు చూపిన భావప్రకటన మనమునకు. వీరి ప్రభుత్వమునకు భావప్రకటన సరిగి, వెలివిరివె నటులకు నంది యుండేదే? శేష చూచిన హాస్యపాత్రధారులలో బ్రధానస్థాన ముంకరిందగినవారు వీరన్న గారియే చెప్పక తప్పదు? వీరు పాండు హాస్య కళానిధి యన మిరువది యేభిజయమునకు సమానులగు మనకు యతిశయోక్తి కావాలను? శ్రీ వీరన్న గారు ప్రప్రథమమున నాటక సంఘమున చేపడారని బాల్గొనినట్లు, క్రమముగా వారి మేధావీకేయమున వారు ధర్మం పాత్రలయం దగ్రస్థాన. ములంకరించుటయే గాక శ్రమముగ శ్రీ చెప్ప బసవేశ్వర నాటకసమాజమును స్థాపించి దాదాపు ఇరువదిసంవత్సరములండి యాచనాజనునకు వీరియందు మహారాజులవలెను, బండితులవలెను, అధికారులవలెను బహుభావము సరిగా నాటకకళాపోషణ నాటకకళ వృద్ధిలోకి రావాలని ప్రేక్షకులకు వివేకము దీక్షింపజేయుటే ప్రేక్షకులు కిరాయి నాటకములకు రావడం మానజేస్తే కంట్రాక్టులు, కిరాయి నాటకములకూ ముచ్చటపడదు? ఈవాదములు అంతరిస్తే నాటకకళ వికృతపాండునా! ప్రజలలో వికారత్యయం పట్టుడల కార్మిదీక్షింపజేస్తే స్వరాజ్యమురాదు. ప్రజలలో ఇది అమరేడి ప్రేక్షకులలో పెజాడ్యములు మానేసి, ఇంతలో కన్నటునట్టులేదు.

శ్రీ వీరన్న గారు ప్రప్రథమమున నాటక సంఘమున చేపడారని బాల్గొనినట్లు, క్రమముగా వారి మేధావీకేయమున వారు ధర్మం పాత్రలయం దగ్రస్థాన. ములంకరించుటయే గాక శ్రమముగ శ్రీ చెప్ప బసవేశ్వర నాటకసమాజమును స్థాపించి దాదాపు ఇరువదిసంవత్సరములండి యాచనాజనునకు వీరియందు మహారాజులవలెను, బండితులవలెను, అధికారులవలెను బహుభావము సరిగా నాటకకళాపోషణ నాటకకళ వృద్ధిలోకి రావాలని ప్రేక్షకులకు వివేకము దీక్షింపజేయుటే ప్రేక్షకులు కిరాయి నాటకములకు రావడం మానజేస్తే కంట్రాక్టులు, కిరాయి నాటకములకూ ముచ్చటపడదు? ఈవాదములు అంతరిస్తే నాటకకళ వికృతపాండునా! ప్రజలలో వికారత్యయం పట్టుడల కార్మిదీక్షింపజేస్తే స్వరాజ్యమురాదు. ప్రజలలో ఇది అమరేడి ప్రేక్షకులలో పెజాడ్యములు మానేసి, ఇంతలో కన్నటునట్టులేదు.

వీరి సమాజమునందు బ్రదికి పోయిన నటీమణులు, గృహవిధుల నటశిఖరులు, దాదాపు ఏబదిమంది కలరు. ఈ సమాజమునకు మేరయొక యువసంఘ మున్న దనియందు బాలగిటులు ఏ బదిమంది యున్న గలరు? వీరికి తెలగునాట పట్టణమున మూడు నాటకకాలముల దర్బారంతమున టుంకునందును టిట్టారండును తెండు నాటకకాలము గలవు? వీరు ప్రదర్శించు ప్రతి నాటకమునకును దదనకులములగు తెలుగు నటులు అలంకారములు సమయోచితముగ విరాజిల్లుచుండును, వీరియన్న గారి సంగీతమునందు విశేష ప్రజ్ఞ కలదు. కొన్ని జంకములు వాయిదలుచుండు ముగల శ్రేయములు. వీరి నాటక ప్రదర్శన సమయములందు చుట్టూ హోస్టెలియమలే కాక ఫీటీలు మోర్చింగు, జలతరంగిణి, మొదలగు వాద్యముల తోడను, సమయానుసారములగు రంగు లంకారములతోడను పాత్రోచితమైన శేషములతోడను, వెలుగొందుచు క్రేవ పర్యమై కనులపండువై శరీరమును మురించి రస నిమగ్నుల చేయుచు నెంతయు బ్రదిల యాదరణమును బడయుచున్న వ నటులకు వీరు వారమునకు నాలుగునాటకములను బ్రదర్శించుచున్న ప్రేక్షకులసంఖ్య తక్కువ ప్రదర్శనమునకు సకల నాటకాల నిండియుండుటయే నివర్తనముగా నుండి కొన్ని సంవత్సరములకుండుట ఆంధ్రదేశమున బ్రదికిరానిదైన శ్రీమైతరం రాజాగారు సూరే నారాయణరావు జమీందారుగారు మొద

"వలపుదారులు" అను ఆంగ్లచిత్రమునందు మూడిన్ కెనలియార్. (కుడి వైపుదివర నుండియున్నవారు) వెల్లింగ్టనులో రాబోవుచున్నది.

టాకీ ఫిల్ములు

వానిని చేయు విధానము

శ్రీ. రామారావు వర్మగారు

శ్రీ. వర్మగారు నాటక, సినిమా కళల విషయంలో తచ్చాత్రురహస్యా తెలిగినవారు. కొత్తగా మన దేశంలో ప్రవేశపెట్టబడిన "టాకీ"లు ఏవిధంగాతయారు చేయబడుతున్నాయో తెలియని వారనేకులున్నారు. ఈ వ్యాసంలో శ్రీ. వర్మగారు ఆరహస్యాన్ని విప్పి చెప్పటానికి ప్రయత్నించారు.

రచయి మునుపకుండు ఆంగ్లమున సినిమా ఫిల్ము ఎట్లు తీయదురో తెలియదు. సినిమా పులికల చదివినంతమాత్రమునగాని నాల్గు సినిమా ప్రదర్శనములు చూచినమాత్రమున గాని తెలియదు. ఫిల్ము తయారులో నున్నప్పుడు చూచిన ఏమి హాస్యపడు, నాటక ప్రదర్శనమే మొదటి అంకం మొదలకొని ఆఖరువరకు వరుసగా అభి నయిస్తారు. సినిమాకు వరుసలేదు, ముందుకి వెనుక వేరుకాదు వారి వీలునట్టి తయారు చేస్తారు. సినిమాకు డైరెక్టు ముఖ్యమయినవాడని చెప్పవచ్చు. ఫిల్ము బాగోనలకు కారణమయినే, డైరెక్టునకు ప్రపంచజ్ఞము బాగా ఉండాలి. డాక్టర్ తెలియాలి. అభినయం తెలియాలి. ఇవన్నీ తెలిసినా కొందరు ఆదర్శా జురే. పాటాగ్రాఫ్ తెలియాలి అంటే ఎక్కువ డిల్లము తయారుచేసికొని ఎదుట ప్రదర్శన నేలకొలుదాటువలె యాద్యములు చేరవలసి యిచ్చుచు అట్లుగా ప్రదర్శనము, నాటకకళ యందును శిల్పానుబంధ మనేజరు నందుకొని తెండు సమాజముల హాస్యమున గన్నడ నాటకలక్షిని గ్రహిస్తే శ్రద్ధతో నారాధించుచు యోగ్యములార్పించుచున్నారని వ్రాయుట కెంతయు సంకల్పించుచున్నాను.

ఆంధ్రదేశమున గనినట్లు, భూస్వాములు, జమీందారులు సమాజములు నెలకొల్పి విధుల ప్రయత్నములను, వివరము నాటకకళా గౌరవము, అక్షరజ్ఞులకు భూస్వాముల కంట్రాక్టుల పాలై "పోషణ"కేటం బల్లమై" అన్నట్లు నానాటికి హిందూత్వ ఆంధ్రనాటక కళకే కాక, యితర దేశములకు గూడ, నాటక కళాపోషణయందు వీరన్న గారి రాదర్శనప్రాయముగ. నన్నారా యని తెలపవలసి యున్నది. * * * * * పండితులు, కవులు, "సాహితీ" నాటక గ్రంథకర్తలైన శ్రీ. శ్రీరాముల సచ్చిదానందశాస్త్రిగారు కన్నడ నాటకములను సందర్శించి, కన్నడ నాటక ప్రదర్శనల కట్టుబాట్లను, నల్మి వీరన్న గారి హాస్యరసాలను మెచ్చుకుంటూ, ఈ నాటి మన తెలుగు నాటకాలకు పట్టిన "అధ్యాత్మసిద్ధి" విచారిస్తూ ఈ వ్యాసం ప్రాధాన, అభినయాది విశేషాలను, జైవిత్వం పాటించటంలాగా కన్నడ నటులకూ, కాలానుగుణ్యంగా అభివృద్ధి చెందకపోయినా, "కంట్రాక్టు" నాటకపు తెగను మూలం తెలుసా, కట్టుబాటుతోను, శిక్షణతోను నాటకకళాదుకున్నాడు."

మొట్టమొదట కలిగింపు (కథ) వ్రాస్తారు. సినేరియోటర్ (Scenerio) సినేరియోవ్రాస్తారు. ఇందులో పోల్స్ గ్రాఫరు ఎట్లా పోల్స్ తీయాలో నటుడు ఎట్లా అభినయించాలో చుట్టు ప్రక్కల ఎటువంటి వస్తువులుఉండాలో (Setting) ఉంటుంది. దీనిని డైరెక్టురగ్రగ్రంథి పనిచేయుచును. నాటకములలో రంగములు ఎట్లా ఉన్నవో ఫిల్ములకుకూడ అట్లునేఉన్నవి. వీటినే షీటు అంటారు. ఒక్కొక్క షీటును అనేకయింపులు (Shot) "షూటు" అనగా ఒకేరంగములో మోకదృశ్యమును పోల్కొనటము ఇంకను "లాంగ్ షూటు" అనియు "క్లోస్ అప్" అనియు ఉన్నవి. నటులకు దూరముగా "శురూ పెట్టి పోల్" తీసిన లాంగ్ షూటు (Long shot) అనియు దగ్గరగానుంచి కలుగు ముఖమే తీసిన క్లోస్ అప్ (Close up) అని అం

బొంబాయినగరమునందున్న "మహారాష్ట్ర" సంగీతమహాసభ" సందర్భమున, "రహిబుల్ల జులైగారముల రాగ్ గించు విమలగాంధర్వ" విద్యను ప్రదర్శించిన యువతనులు.

